

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๘/ว (ท) ๑๓๕๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง การปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดราคาชดใช้แทน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖
๒. ข้อมูลประกอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือชดใช้ราคา
แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ปรับราคาชดใช้
แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมายทุก ๓ ปี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ
วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ และได้กำหนดราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมา นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯ
ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ และนายกรัฐมนตรีได้
พิจารณาเห็นชอบแล้ว ตามสำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดราคาชดใช้แทน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖
ที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และ
หน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

กองการเจ้าหน้าที่
สน.ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๑๐๓๗๔
วันที่ ๒๑ มี.ค. ๒๕๕๕
เวลา.....

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓, ๔๒๔
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๑
www.cabinet.thai.gov.go.th

เสนอ กลุ่มทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ

(นายสาวิตรี พงษ์พันธ์ุ)
ผู้ช่วยเลขาธิการกองการเจ้าหน้าที่

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดราคาخذใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖

ตามที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้บัญญัติให้ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเหรียญราชการต้องส่งคืนชั้นรอง เมื่อได้เลื่อนชั้นตราสูงขึ้น หรือผู้รับมรดกของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่วายชนม์ซึ่งมีหน้าที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืน แล้วแต่กรณี แต่ไม่สามารถนำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งคืนได้ จะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเหรียญราชการนั้น ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ อนุมัติหลักการให้ปรับราคาใหม่ทุก ๓ ปี และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ (๔) ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา สำนักนายกรัฐมนตรี จึงออกประกาศการกำหนดราคาخذใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ ตามบัญชีท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

บัญชีราคาขดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ลำดับที่	รายการ	ราคาขดใช้ (บาท)
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า	
๑	ปฐมจุลจอมเกล้า	๒,๙๒๖,๗๔๐
๒	ทุติยจุลจอมเกล้าพิเศษ	๕๖๒,๔๙๖
๓	ทุติยจุลจอมเกล้า	๓๑๗,๗๖๘
๔	ตติยจุลจอมเกล้าพิเศษ	๒๔๖,๙๑๒
๕	ตติยจุลจอมเกล้า	๒๔๖,๙๑๒
๖	ตติยานุจุลจอมเกล้า	๓๙,๔๘๘
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายใน	
๗	ปฐมจุลจอมเกล้า	๑,๒๕๐,๕๕๔
๘	ทุติยจุลจอมเกล้าพิเศษ	๓๕๐,๔๓๘
๙	ทุติยจุลจอมเกล้า	๓๑๓,๖๗๐
๑๐	ตติยจุลจอมเกล้า	๒๓๕,๓๘๐
๑๑	จตุตถจุลจอมเกล้า	๔๐,๑๕๒
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๗ ชั้นเผือก	
๑๒	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๓๔,๖๔๖
๑๓	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๒๖,๙๐๘
๑๔	ประถมาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๒๓,๘๖๔
๑๕	ประถมาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๑๘,๖๔๒
๑๖	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๑๓,๙๔๘
๑๗	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๑๐,๙๓๔
๑๘	ตรีตาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๕,๗๐๔
๑๙	ตรีตาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๕,๐๕๔
๒๐	จัตุมหาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๒,๙๗๘
๒๑	จัตุมหาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๓,๑๕๘
๒๒	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก บุรุษ	๒,๘๓๘
๒๓	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก สตรี	๓,๐๐๐
๒๔	เหรียญทองช้างเผือก บุรุษ	๒,๐๐๔
๒๕	เหรียญทองช้างเผือก สตรี	๒,๒๗๘
๒๖	เหรียญเงินช้างเผือก บุรุษ	๑,๙๕๖
๒๗	เหรียญเงินช้างเผือก สตรี	๒,๒๒๘

ลำดับที่	รายการ	ราคาขดใช้ (บาท)
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๗ มงกุฎไทย	
๒๘	มหาวชิรมงกุฎ บุรุษ	๔๖,๑๙๒
๒๙	มหาวชิรมงกุฎ สตรี	๓๖,๙๒๒
๓๐	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๒๒,๔๘๘
๓๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๑๗,๐๑๖
๓๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๑๔,๙๓๔
๓๓	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๑๐,๐๐๘
๓๔	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๕,๔๕๖
๓๕	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๔,๓๔๐
๓๖	จัตุมหาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๒,๙๗๘
๓๗	จัตุมหาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๓,๑๕๘
๓๘	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๒,๘๓๘
๓๙	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๓,๐๐๐
๔๐	เหรียญทองมงกุฎไทย บุรุษ	๑,๖๘๖
๔๑	เหรียญทองมงกุฎไทย สตรี	๑,๙๗๐
๔๒	เหรียญเงินมงกุฎไทย บุรุษ	๑,๖๓๘
๔๓	เหรียญเงินมงกุฎไทย สตรี	๑,๙๒๒
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๗ ตีเรกคุณาภรณ์	
๔๔	ปฐมติเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๒๖,๕๓๘
๔๕	ปฐมติเรกคุณาภรณ์ สตรี	๒๑,๖๕๖
๔๖	ทุติยติเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๑๕,๔๘๖
๔๗	ทุติยติเรกคุณาภรณ์ สตรี	๑๒,๑๔๔
๔๘	ตติยติเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๗,๑๔๒
๔๙	ตติยติเรกคุณาภรณ์ สตรี	๖,๑๗๖
๕๐	จตุตถติเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๔,๑๒๒
๕๑	จตุตถติเรกคุณาภรณ์ สตรี	๔,๑๖๐
๕๒	เบญจมาติเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๔,๐๕๔
๕๓	เบญจมาติเรกคุณาภรณ์ สตรี	๔,๐๙๔
๕๔	เหรียญทองตีเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๓,๑๕๘
๕๕	เหรียญทองตีเรกคุณาภรณ์ สตรี	๓,๒๐๒
๕๖	เหรียญเงินตีเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๓,๑๑๐
๕๗	เหรียญเงินตีเรกคุณาภรณ์ สตรี	๓,๑๕๔

ลำดับที่	รายการ	ราคาخذใช้ (บาท)
	เหรียญราชอิสริยาภรณ์	
๕๘	เหรียญพิทักษ์เสรีชน	๒๖๐
๕๙	เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ทหาร	๒,๘๐๐
๖๐	เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พลเรือน บุรุษ	๒,๘๐๐
๖๑	เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พลเรือน สตรี	๓,๐๐๐
๖๒	เหรียญราชการชายแดน	๒๘๐
๖๓	เหรียญจักรมาลา	๒,๐๒๒
๖๔	เหรียญจักรพรรดิมาลา บุรุษ	๑,๘๙๖
๖๕	เหรียญจักรพรรดิมาลา สตรี	๒,๑๗๔

ข้อมูลประกอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หรือขอใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

๑. กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติกรณีที่ต้องส่งคืน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สรุปได้ดังนี้

๑.๑ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น
ในตระกูลใด ต้องส่งคืนชั้นรองของตระกูลนั้น

๑.๒ กรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เรียกคืน ต้องส่งคืนทุกชั้นตราตามที่
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

๑.๓ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์วายชนม์ ผู้รับมรดกต้องส่ง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนทุกชั้นตรา ยกเว้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน

๑.๔ ถ้าส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ได้ด้วยประการใด ๆ
ต้องขอใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการ
ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รวมทั้งการจัดเตรียมเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อทูลเกล้า ฯ
ถวายสำหรับพระราชทาน และการรับคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓. แม้ว่าสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้รับงบประมาณในการจัดสร้าง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์มากถึงปีละประมาณ ๒๕๐ ล้านบาท แต่ก็คิดเป็นสัดส่วนเพียงประมาณ
ร้อยละ ๒๕ ของจำนวนทั้งหมดที่ต้องใช้สำหรับการจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ครบถ้วน
ตามจำนวนผู้ได้รับพระราชทานในแต่ละปี

๔. ในส่วนของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับคืนนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
จะดำเนินการจัดซ่อมให้มีสภาพใหม่เพื่อใช้หมุนเวียนสำหรับการพระราชทานในปีต่อไป ดังนั้น
การส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัตินอกจากจะเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย
และโบราณประเพณีแล้ว ยังนับเป็นการสนองพระมหากรุณาที่ทรงมีต่อผู้ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดภาระในด้านงบประมาณสำหรับการจัดสร้าง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชิ้นใหม่อีกด้วย

๕. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือให้หน่วยงานต่าง ๆ เร่งรัดให้
บุคลากรในสังกัดส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติมาอย่างต่อเนื่อง และเมื่อวันที่
๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สรุปได้ดังนี้

๕.๑ ให้ปรับราคาขอใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ทุก ๓ ปี

๕.๒ ให้กระทรวง ทบวง กรม กำชับกวัดขันให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัด
จัดทำประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และให้
ติดตามเร่งรัดผู้ที่ยังมิได้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายให้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หากไม่สามารถส่งคืนได้ให้ขอใช้ตามราคาที่กำหนด

๖. กรณีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะส่งคืนชำรุด มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๖.๑ กรณีชำรุดเล็กน้อย เช่น สีลงยาแตก สลักยึดหลุดแต่ส่วนประกอบทุกชิ้นส่วน อยู่ครบ สามารถส่งคืนได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อม

๖.๒ กรณีชำรุดในสาระสำคัญ เช่น ถูกไฟไหม้จนเสียรูปลักษณะ จะไม่สามารถ ส่งคืนได้

๖.๓ กรณีส่วนประกอบบางส่วนสูญหาย ให้ติดต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการส่งให้หน่วยงานผู้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ซ่อมเพิ่มเติมส่วนประกอบให้มีสภาพ สมบูรณ์ก่อนส่งคืน ทั้งนี้ ผู้ที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการซ่อม

๗. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ส่งคืนต้องเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน หรือได้รับการจ่ายจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เท่านั้น เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ซื้อหรือจัดหา มาจากที่อื่นใดเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอมและไม่สามารถส่งคืนทดแทนได้

๘. ผู้ที่จะส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ส่งได้ที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ดังนี้

๘.๑ หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งจะรวบรวมส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

๘.๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายในบริเวณทำเนียบรัฐบาล โดยติดต่อที่ สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓ , ๔๒๔

กรณีชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเช็คหรือตัวแลกเงิน ขอให้ ส่งจ่าย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และส่ง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๙. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนจากผู้ใดแล้ว ขอให้เขียนป้ายชื่อ ติดไว้ที่เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นด้วย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการในภายหลังโดยเฉพาะกรณี ที่ พบว่าเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม

กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม เช่น รูปลักษณะ สี ขนาด หรือน้ำหนัก แตกต่างไปจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือไม่ปรากฏเครื่องหมายผู้สร้าง ให้แจ้งผู้ส่งคืนทราบเบื้องต้น แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี พิจารณาต่อไป

๑๐. เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินชดใช้ราคา แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้ว จะออกหลักฐานใบรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือใบเสร็จรับเงิน ให้แก่ผู้ส่งคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน และจะบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนฐานันดรด้วย